

Hotărârea CNCD privind discriminarea prin diferența de medie finală din cauză că elevul nu a urmat orele de religie

Hotărârea nr. 632 din 8.11.2017

Dosar nr.: 330/2017

Petiția nr.: 3490/28.06.2017

Petent: Rădăcină Violeta

Reclamat: Liceul Tehnologic Topolog, Ministerul Educației Naționale

Obiect: diferență de medie obținută la sfârșitul anului școlar, din cauza faptului că, nu a urmat elevul orele de religie predate în mod facultativ în școală.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1. Numele, domiciliul sau reședința petenților: Rădăcină Violeta [...]
2. Numele, domiciliul sau reședința reclamatului: Liceul Tehnologic Topolog, loc. Topolog [...]; Ministerul Educației Naționale, loc. București [...]

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

Petenta susține că în anul școlar 2016-2017 copilul acesteia nu a participat la ora de religie (facultativă), iar la finalul anului școlar a avut de suferit la calcularea mediei generale și a obținut premiul al II-lea.

III. Procedura de citare

4. Prin adresa înregistrată cu nr. 4694/14.09.2017, a fost citată doamnă Rădăcină Violeta pentru data de 2.10.2017. Procedura legal îndeplinită.
5. Prin adresă înregistrată cu nr. 4694/14.09.2017, a fost citat Ministerul Educației Naționale prin reprezentant legal, pentru data de 02.10.2017. Procedura legal îndeplinită.
6. Prin adresa înregistrată cu nr. 4694/14.09.2017, a fost citat Liceul Tehnologic Topolog prin reprezentant legal, pentru data de 02.10.2017. Procedura legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentului

6. Petenta susține că în anul școlar 2016-2017 copilul acesteia nu a participat la ora de religie, iar la finalul anului școlar a avut de suferit la calcularea mediei generale și a obținut premiul al II-lea. Din cauza materiei „religie”, pe care nu a fost obligat să o învețe (fiind facultativă), a obținut prin comparație cu copilul clasat pe locul I (9.93), o medie generală mai mică (9.92): „consider că băiatul meu a fost discriminat, religia este o materie opțională și în locul religiei trebuia să i se ofere o altă disciplină”.

Susținerile părții reclamate

7. Partea reclamată Liceul Tehnologic Topolog declară prin reprezentant legal faptul că, acordarea premiilor la sfârșitul de an școlar se face în conformitate cu Regulamentul cadru

aprobat prin Ordinul Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice nr. 5079/2016, pe bază mediilor anuale calculate cu două zecimale, în ordinea stabilită de dirigintele clasei. Copilul petentei a obținut premiul al II-lea, având media generală 9.92, față de 9,93, cât a avut elevul de pe primul loc. Diferență la media generală a fost creată de materia religie, petenta optând să nu frecventeze minorul această materie, completând o cerere în acest sens. O situație similară ar fi putut avea loc în opinia reclamatului și în cazul în care copilul ar fi beneficiat de o scutire la educație fizică: „... suntem de acord că este o disciplină facultativă, poate că media la religie nu ar trebui luată în calcul la stabilirea mediei generale, numai că, la momentul de față acestea sunt prevederile legale în materie”.

8. Partea reclamată, în speță Ministerul Educației Naționale, declară că, în baza prevederilor Legii Educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, a fost elaborată Metodologia de organizare a predării Disciplinei Religie în învățământul preuniversitar, aprobată prin OMENCS nr. 5232/14.09.2015. La art. 10, alin. (2), se prevede că: „Elevii care participă ca audienți la oră de Religie, nu vor fi evaluați, iar situația școlară a acestora se încheie fără disciplina religie”.

V. Motivele de fapt și de drept

9. Colegiul director al CNCD reține că petiția, așa cum a fost formulată, relevă o situație în care fiul petentei, la finalul anului școlar, a avut de suferit la calcularea mediei generale și a obținut premiul al II-lea, din cauza materiei de religie pe care nu a frecventat-o. Potrivit definiției discriminării, astfel cum este reglementată în O.G. nr.137/2000, republicată, Colegiul director precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2 din O.G. nr. 137/2000. Colegiul director trebuie să analizeze dacă tratamentul diferit a fost indus datorită unui criteriu prevăzut de art. 2 alin. (1), respectiv rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, care să fi constituit elementul determinant în aplicarea acestui tratament. Condiția criteriului ca motiv determinant trebuie interpretată în sensul existenței ca circumstanță concretizată, materializată și care constituie cauza actului sau faptului discriminatoriu, și care, în situația inexistenței, nu ar determina săvârșirea discriminării. Astfel, natură discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferență de tratament este determinată de existența unui criteriu, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și criteriul interzis de lege, invocat în situația persoanei care se consideră discriminată.

10. Astfel se poate considera discriminare:

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept
- dreptul să fie justificat

Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării astfel cum este reglementată prin art. 2 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2 alin. (1) deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către

art. 2 alin. (1), trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile, dar care sunt tratate în mod diferit, datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior.

11. Așa cum reiese din motivația invocată, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

Colegiul director observă că la finalul anului școlar, copilul petentei a avut de suferit la calcularea mediei generale și a obținut premiul al II-lea, din cauza materiei „religie”, pe care nu era nevoit să o frecventeze/învețe (fiind materie opțională), prin comparație cu băiatul clasat pe locul I, care a frecventat acea materie și a avut o medie mai mare la finalul anului. Astfel, cu o medie generală mai mare, respectiv (9,93), și implicit locul I.

În baza considerentelor de mai sus, Colegiul reține că copilul petentei a fost pus într-o situație de inegalitate la momentul calculării mediei generale, prin comparație cu copilul care a obținut o medie mai mare și respectiv, locul I. În situația în care, Metodologia de organizare și de predare a Disciplinei Religie în învățământul preuniversitar, aprobată prin OMENCS nr. 5232/14.09.2015 dă dreptul părintelui, să aleagă pentru a nu învăța copilul său materia religie, Ministerul Educației Naționale nu acordă o alternativă de alegere pentru o altă materie. Materia Religie, este singură disciplină cu acest statut facultativ, iar rezultatul mediei generale a elevului care nu o frecventează îl poate pune într-o situație de dezavantaj în comparație cu elevul care o frecventează.

Colegiul director este de părere că notarea elevilor care au ales să studieze această disciplină, trebuie făcută în așa fel, încât să nu mărească media generală a celui care o frecventează și să afecteze media generală a celui care nu o frecventează, ori să se aplice o practică, pentru a se introduce două materii facultative cu opțiunea de se putea alege una dintre ele. Colegiul director este de părere că nu trebuie afectată în niciun fel nota generală/finală a oricărui elev din sistemul de învățământ de stat, dându-li-se elevilor posibilitatea, de a opta în funcție de preferința între două materii. Ca urmare a acestui lucru, nu ar mai exista o diferență de tratament între elevii care doresc să învețe o materie care nu este obligatorie în învățământul preuniversitar, și nu ar mai exista o diferențiere la media generală/ anuală.

12. Ca urmare a celor expuse, Colegiul director constată că în prezența speței, copilul petentei (elev) nu a participat la oră de religie (materie opțională), iar la finele anului școlar a avut de suferit la calcularea mediei generale și a obținut premiul al II-lea, comparativ cu elevul clasat pe locul I. Astfel, elevul a fost pus într-o situație de inegalitate prin imposibilitatea acestuia de a alege prin părintele sau, o altă materie decât religie. Ca atare, condiția de a nu avea opțiunea unei alegeri între două materii școlare care nu sunt obligatorii, constituie un tratament diferit (discriminator), conform art. 2 alin. (4): „Orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezenței ordonanței, dacă nu intră sub incidența legii penale”, conform O.G nr. 137/2000, modificată. Colegiul director, recomandă Ministerului Educației Naționale schimbarea Ordinului nr. 5232/2015 din 14 septembrie 2015 privind aprobarea Metodologiei

de organizare a predării disciplinei Religie în învățământul preuniversitar, cu scopul de a se da posibilitatea alegerii unei materii facultative din două, pentru a nu mai exista o diferențiere la calculul mediei generale, atunci când o materie nu a fost frecventată de către un elev din motive întemeiate. Colegiul director, obligă Ministerul Educației Naționale, să publice pe site-ul ministerului, decizia luată prin Hotărârea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării pentru speța de față.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitatea de voturi ale membrilor prezenți la ședința

Colegiul director hotărăște:

1. Se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare potrivit prevederilor art. 2, alin. 4: „Orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezenței ordonanțe, dacă nu intră sub incidența legii penale”, conform O.G nr. 137/2000, modificată.

2. Recomanda Ministerului Educației Naționale, schimbarea Ordinului nr. 5232/2015 din 14 septembrie 2015, privind aprobarea Metodologiei de organizare a predării disciplinei Religie în învățământul preuniversitar, cu scopul de a se da posibilitatea alegerii unei materii facultative din două, pentru a nu mai există o diferențiere la calculul mediei generale, atunci când o materie nu a fost frecventată de către un elev din motive întemeiate.

3. Obligă Ministerul Educației Naționale, să publice pe site-ul ministerului, măsură luată prin Hotărârea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării pentru speța de față.

4. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte. [...]

Membrii Colegiului director prezenți la ședință: Bertzi Theodora, Dincă Ilie, Gheorghiu Luminița, Haller István, Jura Cristian, Lazăr Maria